

KRAJSKÝ ÚŘAD
MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ
28. října 2771/117, 702 00 Ostrava

Čj.: MSK 50157/2024
Sp. zn.: ŽPZ/9694/2024/Sor
246.2 A10
Vyřizuje: Ing. Gabriela Šorfová
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 693
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2024-05-16

Rozhodnutí

Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci povolení výjimky podle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Výroková část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dle § 334a odst. 1 a 3 věty první zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů a podle § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), po provedení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozhodl takto:

Právnícké osobě **město Bohumín, IČO 00297569, se sídlem Masarykova 158, 735 81 Bohumín – Nový Bohumín** (dále jen „žadatel“), jakožto účastníku řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, **se podle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) a e) a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny** (v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a jiné využívání ptáků v malém množství) **povoluje výjimka** ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů uvedených v § 50 odst. 1 a 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to ze zákazu škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněného druhu živočicha (dále také jen „ZCHD“), konkrétně **ze zákazu rušení nižších desítek jedinců a ničení nižších desítek užívaných sídel rorýse obecného (*Apus apus*)**, zařazeného dle přílohy č. III vyhlášky ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 395/1992 Sb.“) do kategorie ohrožených druhů, v souvislosti s realizací záměru **„Stavební úpravy bytových domů na ulici Husova č. p. 553, 561 a 786,792 v Bohumíně“** (dále jen „předmětná budova“) na pozemku parc. č. 217/2, 218/2, 227/2, 227/1 v k. ú. Nový Bohumín, obec Bohumín.

Výjimka se povoluje za těchto podmínek:

1. Žadatel na své náklady zajistí dozor odborně způsobilé osoby - ornitologa, který dohlédne na dodržení stanovených podmínek. O provedených úkonech učiní písemný záznam, a to buďto do stavebního deníku, je-li v rámci provádění stavebních prací veden nebo samostatně.
2. Stavební práce prováděné v hnízdní sezóně roku 2024 budou započaty po ukončení hnízdění rorýsů obecných (tj. obvykle po 10. 8. 2024). O ukončení rorýse obecného na předmětné budově provede odborně způsobilá osoba záznam do stavebního deníku, je-li v rámci provádění stavebních prací veden, nebo samostatně.
3. Práce na předmětné budově, lze realizovat v hnízdním období rorýsů 2025 nebo 2026 (tzn. od 20. 4. do 10. 8. kalendářního roku), pouze v případě, že před začátkem hnízdního období, tj. do 10. 4. kalendářního roku (v roce realizace záměru) budou všechny dutiny mezi okrajem střechy a fasády, ventilační otvory od interiéru bytů bez mřížek a poškozenými lamelami znepřístupněny instalací jednosměrných uzávěr (např. provizorně překryty kovovými sítěkami, závěsem z průsvitné tkaniny, armovací sítěky, perlinky).
4. Žadatel zabezpečí nahrazení zaniklých hnízdišť pro rorýse obecné vyvěšením dřevocementových budek s min. 15 komorami na předmětnou budovu. Přesné umístění budek bude konzultováno s ornitologem.
5. Do 30 dnů od ukončení prací zašle žadatel krajskému úřadu písemnou zprávu o naplnění této výjimky včetně fotodokumentace prokazující vyvěšení speciální budek s min. 15 komorami na předmětné budově a kopií stran ze stavebního deníku, na kterých jsou uvedeny záznamy ornitologa (případně kopie samostatných záznamů, a to v případě, že stavební deník není veden).
6. Držitel výjimky je povinen krajský úřad s předstihem (min. 7 kalendářních dnů) informovat o všech plánovaných kontrolních dnech dané stavby, a tím umožnit krajskému úřadu provádět při kontrolních dnech kontroly plnění podmínek tohoto rozhodnutí.
7. Žadatel umožní povolujícímu orgánu provádět kontroly plnění vydané výjimky, a to i fyzickým zjištěním.
8. Výjimka je povolena na období do 31. 12. 2026.

Podmínky uvedené ve výroku tohoto rozhodnutí jsou pro žadatele závazné a jejich nedodržení může být dle ust. § 84 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně přírody a krajiny důvodem ke zrušení výjimky.

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 8. 4. 2024 (doplnění ze dne 17. 4. 2024) žádost žadatele ve věci povolení výjimky dle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) a e) zákona o ochraně přírody a krajiny ze zákazů škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD rorýse obecného (*Apus apus*), konkrétně ze zákazů rušit jedince a ničit jimi užívaná sídla, v souvislosti s realizací záměru „Stavební úpravy bytových domů na ulici Husova č. p. 553, 561

a 786,792 v Bohumíně" na pozemku parc. č. 217/2, 218/2, 227/2, 227/1 v k. ú. Nový Bohumín, obec Bohumín.

Dle předložených podkladů je předmětem záměru rekonstrukce valbových střech a zateplení třípodlažních bytových domů na ulici Husova č. p. 553, 561 a 786,792 v Bohumíně. K žádosti byl doložen předběžný ornitologicko – chiropterologický posudek ze dne 26. 9. 2023 zpracovaný Slezskou ornitologickou společností v Ostravě, IČO 44941358 (Mgr. Martinem Mandákem), ze kterého vyplývá, že předmětná budova je hnízdištěm cca 15 párů rorýse obecného mezi pozednicemi a okraji střech. Dle žadatele a posudku stavební práce (výstavba lešení) v období květen–červenec budou všechny dutiny mezi okrajem střechy a fasády, ventilační otvory od interiéru bytů bez mřížek a poškozenými lamelami znepřístupněny jednosměrnými uzávěrami nejpozději do 10. 4. v roce stavby, aby nedošlo k zahnízdění rorýse obecného. Kompenzace zaniklých hnízdišť rorýse obecného bude zajištěna instalací dřevocementových budek s min. 15 komorami na předmětné budově. Přesné umístění budek bude s předstihem konzultováno s ekologickým dozorem. Výjimka je požadována do 31. 12. 2026.

Dnem doručení žádosti bylo ve věci zahájeno správní řízení dle § 47 odst. 1 správního řádu, o kterém krajský úřad prokazatelně vyrozuměl (oznámením o zahájení správního řízení ze dne 19. 4. 2024 pod č. j. MSK 55997/2024) všechny známé účastníky řízení i příslušné spolky. Dle § 27 odst. 1 správního řádu je účastníkem řízení žadatel. K účasti ve správním řízení se v zákonné lhůtě dle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny nepřihlásil žádný spolek. V souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dal správní orgán účastníku řízení možnost vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům. Této možnosti účastník řízení nevyužil.

Základní podmínky ochrany ZCHD jsou uvedeny v § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny. Podle odst. 1 citovaného paragrafu jsou chráněna jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Dle odst. 2 citovaného paragrafu je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje ZCHD, kdy mimo jiné není dovoleno rušit jedince a ničit užívaná sídla rorýse obecného. V případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody podle § 56 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny výjimky ze stanovených zákazů. U ZCHD, které jsou předmětem práva Evropské unie, lze výjimku povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. Rorýs obecný je druhem chráněným dle práva Evropské unie, tedy k udělení výjimky musí být splněny všechny výše uvedené předpoklady.

Krajský úřad na základě žádosti a předložených podkladů posoudil záměr z pohledu všech výše uvedených zákonných kritérií a po zvážení předpokladů pro povolení výjimky, dospěl k závěru, že žádosti je možné vyhovět a výjimku povolit, při současném stanovení přiměřených kompenzačních opatření. Navrhovaná činnost představuje rušení jedinců a ničení užívaných sídel rorýse obecného na předmětné budově v souvislosti se zateplením obvodového pláště a rekonstrukcí valbových střech v roce realizace záměru. Možnému povolení výjimky v daném případě svědčí mírně převažující veřejný zájem (sociálně – ekonomického charakteru), neboť dojde ke zlepšení životních podmínek obyvatel a tím i ke zvýšení kvality bydlení. Dále zateplení povede k úspoře energie a zlepšení kvality ovzduší v dané lokalitě snížením objemu využití energie pro vytápění, a tedy představuje důvod ekonomického charakteru s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí, při poměření k veřejnému zájmu ochrany přírody nezasahovat škodlivě do přirozeného vývoje ZCHD rorýse obecného. V daném případě jsou stanoveny podmínky rozhodnutí tak, aby byl škodlivý zásah ve vztahu k předmětnému druhu minimalizován.

Na základě § 56 odst. 1 a odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny krajský úřad také zhodnotil, že jiné uspokojivé řešení daného stavu neexistuje, protože vzhledem ke znalosti biologie předmětného druhu, zaznamenanému místu výskytu rorýse obecného na předmětné budově a stavebně-technickým nárokům při stavebních pracích nelze zamezit rušení jedinců a ničení jimi užívaných sídel rorýse obecného.

Výjimku ze zákazu lze dále udělit, jen pokud povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany. Zákon o ochraně přírody a krajiny dle ust. § 3 odst. 1 písm. t), považuje stav druhu z hlediska ochrany za „příznivý“ jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování druhu. Povolovaná činnost svým prostorově i časově omezeným rozsahem, ve svých důsledcích neovlivní udržení příznivého stavu předmětného druhu z hlediska jeho ochrany. Z ornitologického posudku je patrné, že předmětná budova je hnízdištěm cca 15 párů rorýse obecného mezi pozednicemi a okraji střech. V rámci revitalizace předmětné budovy má dojít k zateplení obvodového pláště a rekonstrukci valbových střech. Zničené hnízdiště rorýsů obecných budou kompenzovány instalací dřevocementových budek s min. 15 komorami na předmětnou budovu dle žádosti a posudku. Krajský úřad s ohledem na uvedenou početnost druhů souhlasí s návrhem kompenzačního opatření.

Výjimka se povoluje dle § 56 odst. 2 písm. c) o ochraně přírody a krajiny z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru a důvodů s příznivými důsledky nesporného významu pro životní prostředí. V návaznosti na nutnost respektování požadavků Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků, konkrétně článků 5 a 9 je nezbytné udělit výjimku ze základních podmínek ochrany ZCHD ptáků zároveň podle § 56 odst. 2 písm. e) o ochraně přírody a krajiny, tedy „jiné využívání ptáků v malém množství“.

Dle zdrojů, které jsou krajskému úřadu dostupné (průzkum „Evidence výskytu rorýse obecného (*Apus apus*) v sídelní zástavbě na území Moravskoslezského kraje, Mgr. Martin Mandák 2010“ pořízeného v rámci projektu „Komplexní monitorovací systém přírodního prostředí Moravskoslezského kraje“; nálezkové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR dostupné na internetových stránkách <http://portal.nature.cz>; databáze hnízdišť dostupné na internetových stránkách www.rorysi.cz) je rorýs obecný obecně rozšířeným ZCHD a realizace předmětného záměru nepředstavuje ohrožení jeho místní ani celkové populace.

Ve výroku rozhodnutí mají být označeny druhy a množství jedinců, na které se výjimka vztahuje (§ 56 odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny v návaznosti na § 5b odst. 3. písm. a) téhož zákona). Exaktně určovat množství (počet) jedinců daného druhu, na které se má výjimka vztahovat, má smysl pouze tehdy, pokud se výjimka týká zamýšleného (úmyslného) porušování konkrétních zákonných zákazů a počet dotčených jedinců lze určit, dodržet a kontrolovat. V takovém případě stanovení maximálního počtu dotčených jedinců přispěje k ochraně druhů. V ostatních případech (typicky u stavebních záměrů) je možné množství ZCHD živočichů pouze rámcově odhadnout, protože počet jedinců v místě a čase realizace záměru, ani kolik z nich bude záměrem dotčeno, nelze při použití přiměřených prostředků exaktně zjistit. Účelem pak není přispět určením množství jedinců k omezení dopadů výjimky, ale spíše deklarovat, jak velkého množství jedinců se může výjimka týkat, a tedy o jak závažný zásah se jedná. V tomto případě lze na základě dostupných údajů, předpokládat, že v případě rorýse obecného půjde o nižší desítky jedinců a nižší desítky jimi užívaných sídel.

Krajský úřad posouzením žádosti a na základě výše uvedených skutečností žadateli vyhověl a výjimku podle § 56 odst. 1 a 2 písm. c) a e) a odst. 7 zákona o ochraně přírody a krajiny pro rušení jednotek jedinců a ničení jimi užívaných sídel povolil. Zároveň ve výrokové části rozhodnutí stanovil podmínky, za kterých je možné a vhodné navrhovanou činnost provádět, s ohledem na zájem ochrany předmětného druhu a jeho životních nároků. Stanovené podmínky výjimky vycházejí ze zákona o ochraně přírody a krajiny, z žádosti žadatele, odborného posudku a metodického pokynu Sekce ochrany přírody a krajiny Ministerstva životního prostředí k postupu orgánů ochrany přírody při zajišťování ochrany hnízdní populace rorýse obecného podle zákona o ochraně přírody a krajiny (věstník MŽP, ročník XIX, duben 2009, částka 4).

V podmínce č. 1 výrokové části rozhodnutí krajský úřad stanovil povinnost ekologického dozoru odborně způsobilou osobu, která dohlédne na splnění stanovených podmínek. Za odborně způsobilou osobu lze vzhledem k předmětnému druhu považovat pouze ornitologa. Pokud budou stavební práce zahájeny roku 2024, krajský úřad stanovil v podmínce č. 2 povinnost kontroly ekologickým dozorem vyhníždění rorýsů obecných před zahájením prací, ekologický dozor provede záznam do pracovního deníku (rorýs hnízdí obvykle do 10. 8. 2024). V podmínce č. 3 uložil krajský úřad povinnost zneprístupnit všechny otvory vhodné ke hnízdění rorýse obecného před přiletem rorýsů v hnízdní sezóně 2025 nebo 2026 (resp. před obdobím hnízdění, které je zpravidla od 10. 4. kalendářního roku). Překrytím otvorů instalací jednosměrné uzávěry bude rorýsům zabráněno zahníždění v otvorech po dobu realizace stavebních prací. Podmínkou č. 4 je stanoveno nahrazení zničených hnízdišť rorýse obecného na předmětné budově, kdy krajský úřad, na základě návrhu žadatele a posudku, stanovil povinnost vyvěsit dřevocementové budky s min. 15 komorami. Krajský úřad souhlasí s návrhem kompenzačního opatření. Přesné umístění budek na předmětné budově bude konzultováno s ornitologem. Z výše uvedeného vyplývá, že k trvalému zničení hnízdišť rorýsů na předmětné budově nedojde. Podmínkou č. 5 je stanovena informační povinnost, uložená na základě požadavků zákona o ochraně přírody a krajiny, jako tzv. zpětná vazba pro orgán ochrany přírody o provedených zásazích. Žadatel je povinen zaslat za účelem kontroly dodržení všech podmínek tohoto rozhodnutí a s ohledem na požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků, krajskému úřadu po ukončení veškerých prací písemnou zprávu. O způsobu kontroly je rozhodnuto podmínkou č. 6, a to účelem ověření respektování podmínek tohoto rozhodnutí. Krajský úřad může realizovat mechanismy kontroly v podobě státního dozoru v ochraně přírody a krajiny. Obecné provádění dozorové činnosti krajského úřadu zakládá taktéž § 85 zákona o ochraně přírody a krajiny. Současně je podmínkou č. 7 žadateli uložena povinnost poskytnout orgánům ochrany přírody a krajiny, potřebnou součinnost při provádění případných kontrol přímo na místě stavby. Platnost výjimky vychází z předpokládaného termínu realizace stavebních prací uvedených žadatelem a je tedy adekvátně časově omezena (podmínka č. 8).

Při vydávání tohoto rozhodnutí krajský úřad vycházel rovněž z ustanovení § 334a odst. 1 a 3 věty první zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, podle kterých mimo jiné platí, že „přechodným obdobím se rozumí pro účely odstavců 2 a 3 období od 1. ledna 2024 do 30. června 2024“ a „ve věcech týkajících se záměrů podle tohoto zákona se v přechodném období postupuje podle dosavadních právních předpisů s výjimkou věcí týkajících se vyhrazených staveb uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu, staveb s nimi souvisejících a staveb tvořících s nimi soubor staveb“. Protože předmětný záměr není onou vyhrazenou stavbou, postupoval krajský úřad při vydávání tohoto koordinované závazné stanovisko podle právní úpravy účinné do dne 31. 12. 2023.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat k Ministerstvu životního prostředí podáním učiněným u zdejšího krajského úřadu, a to ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení (§ 83 odst. 1 správního řádu). V odvolání se uvede, v jakém rozsahu se rozhodnutí napadá a dále namítaný rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení. Podané odvolání má v souladu s § 85 odst. 1 správního řádu odkladný účinek. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřipustné.

Ing. Monika Ryšková, MBA
vedoucí oddělení
ochrany přírody a zemědělství

Rozdělovník

Účastník řízení dle § 27 odst. 1 správního řádu

- Město Bohumín, Masarykova 158, 735 81 Bohumín (DS)

Na vědomí po nabytí právní moci:

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště Správa CHKO Poodří, ul. Trocnovská 2, 702 00 Ostrava (doručeno prostřednictvím e-mailu: poodri@nature.cz)
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Ostrava, Valchařská 15, 702 00 Ostrava (DS)